

ACCOUNTANT – HELPER VAN HET STEENTIJDGROEPJE 2.0 – FOLLOW UP

Geachte commissie,

Ik hoop dat mijn bevlogen toekomstvisie van 20 april 2019 u heeft geïnspireerd. Een aantal onderdelen van mijn advies vond ik terug in uw rapportage en een aantal niet. Dat vond ik jammer, maar ook begrijpelijk gezien uw enigszins beperkte opdracht zoals verwoord in punt 45. Uw onderzoek zoomt in op de bestaande wettelijke controle van de financiële verantwoordingen van organisaties. Op een tweetal elementen wil ik graag reageren.

1. Het niet-exclusief voorbehouden aan de accountant van de controle van niet-financiële informatie (punt 5 van de conclusie en punt 1 van de aanbevelingen).

Ook niet-financiële informatie is informatie van waarde waar ‘trust’ door een controleur behoeft te worden toegevoegd als er een risico op fouten en misleiding bestaat. In mijn advies van 20 april heb ik aangegeven dat waar er sprake is van informatie uit administratieve systemen, andere IT-systemen en rapportages waarover een oordeel moet worden uitgesproken een accountant de meest geschikte kandidaat is om de rol van oordelende controleur te vervullen.

Het gebeurt al

Reeds nu, en ook al in het verleden is niet-financiële informatie het controle-object van accountants. Zowel als onderdeel van wettelijke gecontroleerde verantwoordingen, als onderdeel van de controle op financiële waarden en als aparte verantwoordingen zoals bijvoorbeeld kwantitatieve concessie en oplage-verantwoordingen. Daarnaast is er een behoefte vanuit de markt op gecontroleerde niet-financiële informatie; er verschijnen reeds integrated reports en duurzaamheidsrapportages waarbij accountants assurance reports (zekerheidsrapporten) afgeven.

Het specialisme van de accountant

Het afgeven van zekerheid en het rapporteren daarover is het specialisme van de accountant, waarbij telkens andere inhoudelijke specialisten zoals IT-deskundigen, milieu-deskundigen en andere technische deskundigen meewerken in het controleteam. Voor het de beoordeling van het totale beeld; dat wil zeggen om alle controle-bevindingen samen te voegen in één oordeel is de accountant goed opgeleid.

2. Het rapport mist (toekomst)visie over de andere velden waarop accountants zekerheid kunnen toevoegen aan informatie die voor de samenleving in de breedste zin van belang is.

Onder de burgers in Nederlandse samenleving, onderdeel van het wereldwijde steentijdgroepje 2.0, heerst net zoals in veel andere landen *wantrouwen* over informatie in de breedste zin van het woord en eveneens wantrouwen over het functioneren van politiek en overheid. In mijn advies van 20 april 2019 heb ik aangegeven waar nog meer ‘trust’ nodig is (a), en op welke overheidsgebieden (b) accountants toegevoegde waarde kunnen leveren in het voorkomen van verspilling van het kostbare

door de burgers afgedragen belastinggeld, en (c) in het voorkomen van misleiding door politici. Ik breng u nogmaals deze gebieden onder de aandacht. Hoewel ik begrijp dat dit buiten de nauwe definitie van uw opdracht valt geeft dit wellicht inspiratie voor een ander onderzoek in de toekomst.

- a. 1. Toetsing van nieuwsfeiten die financieel of enigszins anders kwantitatief van aard zijn, en te complex voor een ‘journalist’ zou een assurancereport kunnen worden toegevoegd.
2. Toetsing van logaritmes aan regelgeving, bijvoorbeeld de privacy-wetgeving.
- b. Toetsing van wetgeving op doelmatigheid en financiële en organisatorische haalbaarheid (en niet alleen juridisch) voordat deze voor goedkeuring wordt voorgelegd. Doet de wet wat deze beoogd te bewerkstelligen? Is de administratieve organisatie bij het invoeren en uitvoeren van de wet zo efficiënt en goed mogelijk dat met minimale fraudemogelijkheden de gelden aan het doel kunnen worden besteed? De al eerder genoemde jeugdzorgwet had met deze toetsing

Reactie op Voorlopige bevindingen van de Commissie Toekomst Accountancysector
– door Monika Bankert – 31 oktober 2019 -

hoogstwaarschijnlijk een negatief advies gekregen. Alle wetgeving zou alleen in de eerste kamer ter stemming kunnen worden aangeboden als één of twee externe accountants op de bovengenoemde aspecten positief adviseren. Ook grote overheidsprojecten behoeven deze toetsing vooraf om de kans op financiële missers te voorkomen.

- c. Toetsing van partijprogramma's aan haalbaarheid en juistheid van de beweringen. Accountants zouden in deze toetsing een rol kunnen spelen, vooral de kwantitatieve en financiële elementen van de programma's. Dit om te voorkomen dat politici burgers misleiden met utopische programma's.

Menselijkheidsinformatie

Daarnaast zouden, zowel de rapportages van organisaties en overheden, als de nieuwe wetgeving, grote overheidsprojecten en partijprogramma's aan de menselijkheidsindex kunnen worden getoetst. Met andere woorden in hoeverre voldoen de organisaties, wetgeving en programma's aan de menselijkheidsprincipes? Is het goed voor de mens en zijn leefomgeving, voor de burgers van ons land en/of de wereld? De accountant, geholpen door een multidisciplinair team, zou over deze informatie van menselijke waarde, assurance kunnen toevoegen zodat er meer 'trust' in de samenleving ontstaat.

Ik wens u veel wijsheid toe bij het afronden van uw opdracht.

Met vriendelijke groet,
Monika Bankert